

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Využití volného času k rozvoji psychomotorického vývoje dětí do tří let

Autor práce: Adéla Smrčková

Posudek vypracoval: Tomáš C. Havel, Dr. theol.

Datum: 19. 7. 2021

Uvažovat o volném čase dětí do tří let a vztáhnout tuto skutečnost k psychomotorickému vývoji dítěte je tématem, které nese mnoho otázek. Na některé se autorka snaží nalézt odpověď.

Základní výzkumnou otázku své práce formuluje následovně: „Jak tedy využít volný čas k rozvoji psychomotorického vývoje dítěte do tří let?“ (s. 6) a to poté, co „došla k závěru, že kojenecký volný čas prožívá.“ (s. 6)

Volnému času a vnímání času u dětí autorka věnuje první kapitolu své práce. Uvádí některé definice volného času (s. 8), věnuje pozornost především roli rodiny (s. 9-10), vývoji vnímání času (s. 10-11) a fenoménu cirkadiánního rytmu (s. 11-12).

Vývoji smyslového vnímání je věnována druhá kapitola práce (s. 13-15). Autorka se věnuje jednotlivým smyslům (sluch, hmat, chuť, čich, zrak). Škoda však, že vzhledem k tématu práce nedoplnila k charakteristice jednotlivých smyslů i specifickou reflexi k tématu hry.

Psychomotorický vývoj je tématem třetí kapitoly (s. 16-30). Zde se autorka věnuje tématům jako novorozenecké období, kojenecké období, kognitivní vývoj, vývoj v sociální oblasti, batolecí období a vývoj hrubé a jemné motoriky, vývoj řeči nebo emoční vývoj a socializace.

Hra je autorkou pojednána ve čtvrté kapitole práce (s. 31-35). Zde pojednává o některých typech hry (s. 31-34) a o hračkách (s. 34-35).

V páté kapitole autorka navrhuje několik aktivit (s. 36-42). Jednu pro novorozence, jednu pro kojence a jednu pro batolata. Přitom vychází ze své praxe a snaží se zahrnout poznatky popsané v předešlých kapitolách. Škoda, že své návrhy her nedokumentuje fotografiemi.

Když v závěru práce autorka píše, že „tyto činnosti by bylo vhodné do budoucna zrealizovat a rozšířit je o výsledky výzkumného šetření“ (s. 44), musím se zeptat, proč to neudělala už nyní?

Dovolil bych si k uvedené práci podotknout, že je na místě se ptát, zda dítě do tří let prožívá něco jiného než volný čas. Případně upozornil na nejednoznačnou linii mezi volným časem dítěte a volným časem rodičů tráveným s dětmi. Obecně bych si nad způsobem zpracování tématu položil otázku, zda je pro téma volného času dětí vhodné promýšlet cílené činnosti, které sami o sobě jdou proti definici volného času. Nebylo by vhodnější uskutečnit pozorování dětí ve volném čase a na základě něho navrhnout konkrétní doporučení? Jinými slovy nechat dítěti volný čas a nevymýšlet mu konkrétní aktivity.

Po formální stránce lze práci vytknout chybějící odkazy na autory, které práce zmiňuje. Např. Robert Fanzl (s. 14), René Spitz (s. 21), Margareta Mahlerová (s. 22), James Robertson a John Bowlby (s. 28) nebo Grazyna Kochanská (s. 29), kdy se o nich autorka zmiňuje pravděpodobně vzhledem k sekundární literatuře, se kterou pracuje.

Jinak práce odpovídá obvyklým standardům a to jak vzhledem k jejímu členění, tak vzhledem k citacím a odkazům na literaturu.

Návrh otázky pro obhajobu:

Jak spolu souvisí volný čas a vývoj dětí do tří let? Jak naplňuje dítě volný čas ke svému psychomotorickému rozvoji?

Závěrečný výrok:

Bakalářská práce splňuje po obsahové i formální stránce dané požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení na základě posouzení práce: dobré (3)

V Českých Budějovicích, dne 19. 7. 2021

Tomáš C. Havel
oponent práce